

СЪ

ПРИТУРКА,
ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ,
РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЛЕВНИ,
ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ.

Списанието излиза дваждъ,
а Притурката веднѣждъ въ мѣсеца.

Директорка: ТЕОДОРА Г. НОЕВА.

Годишенъ абонаментъ
прѣдплатимъ.

І. На списанието :

За България 5 лева

« странство 6 »

II. На списанието съ
притурката :

За България 7.50 лева

« странство 9 «

Абонати се записватъ
направо въ дирекцията на
списанието и въ всички-
тъ телеграфо-пощен. стан-
ции изъ княжеството.

Оплаквания, за нередовно испращанне листа, приематъ се само въ р-стояние на единъ мѣсець отъ издаванетоъ му.

Пратенитѣ за публику-
ване рѣкописъ назадъ се
не връщатъ.

Писма и ржкописи, неподписани и неозначуващи мѣстожителството на подписницата, не се приематъ.

Писма нещатени не се
приематъ.

Всѣкакви обявлениа, относѣщи се до госпожи и господици, прѣматъ се.

Ако вѣконъ отъ г. г. абонатитѣ си промѣнятъ адреса, трѣба ведната да явятъ новия си адресъ.

✎ Писма, ръкописи и пари се испращат до: Дирекцията на Женский Свѣтъ улица Войнишка № 122 ✎

Съдържание :

Съзвѣсти на Жулиета Адамъ. — Стойте, недѣйте бърза! — Балетъ. — Жената. — Бѣдний вечеръ. — Кое е прилично, а кое не. — Разни. — Рецепти. — Съзвѣсти. — Домашна медицина. — Извѣстия. — Подлистникъ.

Съвети на Г-жа Жулиета Адамъ.

КЪМЪ «ВѢСТНИКА НА ГОСПОЖИТЪ».

Въ допълнение на статията въ първи
брой на вѣстника ни «Вмѣсто программа», ний
за умѣстно считаме, да прѣнесемъ тукъ въ прѣ-
водъ писмото на знаменитата писателка г-жа
Жулиета Адамъ, извѣстна по учения свѣтъ и
подъ името Жулиета Ламберъ, до г-жа Каллироя
Парренъ, директорка на гръцкия «вѣстникъ на
госпожитѣ».

«Принасяйте на жената практически уроци. Занимавайте се съ развитието на чувството и естетичността ѝ, защото чрѣзъ тѣхъ се сполучва осмъществуването на условията за чистотата, благоприличнето и хигиената.

Жената винаги трѣбва да си остане жена; ако тя гледа да се оприличи съ мъжа, ще представява единъ чудовищенъ видъ племе безъ никаква история.

Съдържанието на статията въ вѣстника Ви
нека се отнася до дома и нека бѣде достъпно
на всичкитѣ класове, щото и селянката, и граж-
даицата, и високопоставената госпожа да се на-

учаѣтъ съ удоволствие да се занимаватъ съ дома си, както сѣ правѣли това старитѣ Ви майки, за които домътъ стоялъ на първо мѣсто, та умѣли да го осветяватъ чрѣзъ добродѣтелитѣ на работата.

Педѣйте поднада на заблужденіе, както мнозина до днесъ сж поднадихли, като опрѣдѣлили за жената едно образование, по високо отъ падлѣжното. Жената нека се научи да разбира всичко, а нека да незнае всичко, освѣнъ ако има за иѣщо особена наклонность, особенъ талантъ, когато трѣбва да се остави свободна, за да го обработи. Вѣобще и мжжътъ, и жената сж създадени за образуваніето на общественния чловѣкъ; никой обаче отъ тѣхъ нѣма задлѣжението да се стегне повече, отколкото му позволяватъ силитъ (нито за своето сп щастіе, нито за сполубата на общественния напрѣдѣкъ и пр.), за да завземе въ обществото личенъ постъ. Всѣкой е длѣженъ да работи за своята сп честь, както сжщо тѣй е длѣженъ съ работата сп да спомогне въ осигоряваніето благоденствіето на отечеството сп; нѣ нѣма и задлѣжението да съставлява въ него знаменита личность.

Вншето образование и многознанието въ днешно врѣме е опасно, защото кара нѣкого да вѣрва, че обществото длъжно е да принесе на ония, що просвѣтява, чинове, които да отговарятъ на развитието нѣхъ.

Ако обществото изобилно раздава благата на просвъщеннето, не може обаче да създаде и претенции, които нѣма да удовлетвори; като създава то нова сила, трѣбва да ѝ прѣсмѣтне и уравновѣси съ равенъ резултатъ.

А, Госпожо моя, колко нѣща има, които само жената може да каже, понеже тя нѣма нито амбиции да удовлетвори, нито гласове на избирателитѣ да привлѣче и осигори за себе си!

Жулиета Адамъ.

Стойте, недѣйте бърза!

Нуждно е първо да се разяснѣе; като казвамъ: стойте, не разбирамъ, че не трѣбва да напредваме — защото и азъ съмъ повече отъ всѣка друга приятелка на напредъка, — нѣ да не бързаме, понеже страхъ ма е, да не би послѣ се принудимъ да се върнемъ назадъ.

Италианцитѣ иматъ една много угодна за този случай пословица: «Chi va piano va sano, e chi va sano va lontano», т. е. «който върви полека, върви здраво и който върви здраво, отива далечъ».

Истина като алмазъ твърда!

Съ очудване гледахъ прѣди нѣколко дена, ниние графътъ de Segur, единъ гордѣливъ конь, впрѣгнѣтъ на прѣхубава колесница и каранъ отъ нѣкой си Парижскій аристократъ. Той тичеше по голѣмия Елизейски алеи; хората зянахъ, а женитѣ явно завиждаха участъта на хубавата нимфа, която сѣдѣше грациозно при момъка на крилатата тържественна колесница. Нѣ отеднѣжъ единъ нискъ старецъ, облѣгнѣтъ на тояга, вмѣсто да съучаствува въ общото смаяние, зе да вика: Стойте, стойте; недѣйте бърза! Цѣлий свѣтъ осжди поведението на стареца, нѣ слѣдъ нѣкое врѣме леката колесница се удари о единъ камъкъ и се прѣкатурп, та се счупи. Гиздавий момъкъ, зацапанъ и засраменъ, дигнѣтъ отъ земята добрата си другарка, а и двамата, испаднали отъ висотата на славата си, качихъ се на единъ файтонъ, и си заминяхъ, за да се отдалечятъ отъ любопитнитѣ.

Ето! каза тогава добрий старецъ; азъ прѣд-виждахъ туй нѣщо, нѣ кой та слуша? Никога на тоя свѣтъ нѣма да се научатъ да не бързатъ!

Врѣмето бѣше горещо; сѣднѣхъ на едно мѣсто и дадохъ ухо на коментаритѣ, които се правѣхъ върху случката. Отъ дума на дума, дойде

редѣтъ да се прикаже нѣщо и върху новитѣ нрави; критикувахъ се много нѣща отъ тѣй нарѣчената *нова мода*, като неблагоразумни и неумѣстни. Единъ момъкъ съ висока яка, съ грижливо счесана коса и съ добръ обрѣснѣта въ видъ на червенъ брада защищаваше модата; другъ мжжъ отъ срѣдния възраст и просто облѣченъ силно критикуваше лекоумнето на младитѣ, деколетитѣ на женитѣ и богатитѣ нмѣ дрѣхѣ, за които толкозъ злочести мжже се губѣтъ и др. и. Отначало разискванието се водѣше съ разпаленностъ, нѣ по-нататѣкъ то се обрѣнѣ вече на лично нападение. Ненадѣйно пакъ чувамъ стареца да вика: стойте, недѣйте бърза! Никой обаче не обрѣнѣ на него внимание; прѣдприята се продължи и свърши съ дуелъ, гдѣто паднѣ жертва единия отъ двамата противници.

Горѣказаното, история било или басня, срѣща се всѣки день по пѣтя на живота. Стойте прочее, да не бързаме.

Ний дѣйствително бързаме, като се привличаме, та послѣдваме всичко, що западѣтъ прѣд-ставя на очитѣ ни, както малкитѣ дѣца се привличатъ отъ всѣко нѣщо, което блѣщи, свѣти.

Смѣхъ се, вървайте ме, като виждамъ окачени по стѣнитѣ и изложени на маситѣ всѣкакви и многобройни украшения, за които, разбира се, трошѣтъ се пари, а при туй сж без-полезни. Сякашъ, че се намирамъ въ ахтарницата на еврейна Майфартъ и та е страхъ, да не би да причинишъ нѣкаква пакостъ съ минуванието си. Ето на какви работи на запада подражаваме: най-легоумнитѣ, най-безполезнитѣ въ щета на срѣднитѣ приходи и почивката ни.

Дѣйствително мжжетъ ни сж хора съ вкусъ, нѣ това прѣимущество може да ги истрѣби, понеже тѣ нѣматъ срѣдствата, отъ които изобилуватъ западнитѣ народи. Ний, женитѣ, обаче, при всичко че сме длѣжни да ги въспираме отъ такива нѣща, не се въспитаваме, гдѣто трѣбва, съ такова прѣдназначенне; напротивъ, като нѣмаме точно понятие за съпружеското ни положение, като не върваме на злочестинитѣ му, тичаме прѣдъ него и го водимъ отъ ръка здраво къмъ пропастьта. Другъ пътъ жената прѣд-ставляваше икономията въ дома: тя сама шиеше, сама тъчеше, сама постилаше, сама переше, сама най-послѣ вършеше всичкитѣ домашни работи. Днесъ обаче нужно е, щото другъ да постеле вмѣсто неѣж — не казвамъ тя сама да тъче,

пере и пр. т.: това би било странно, чудовищно изискание — на и дрѣхитѣ ъ другъ да зашпе. Днесъ жената не само не може да се погрижи за спокойствието на домашнитѣ си, нъ и се има нужда отъ слуги и слугини, които да се грижатъ за нейното спокойствие.

Както видимъ слѣдователно, промѣни се вече редътъ на работитѣ. За това обаче азъ не осждамъ жената. Отъ многото жени, що имаше Настрадаинъ-ходжа, едната бѣше толкозъ трудолюбива, щото и мѣжа си, и другитѣ жени можеше да храни. Това значи, че жената е истрѣбленето на мѣжа, нъ и съкровище въ сѣщо врѣме за него. Това зависи отъ възпитанието, което тя получава. Азъ повече считамъ за виновенъ мѣжа, който пръвъ благоволи да даде друго направление на женското възпитание.

Нъ сега вече късно е, може би. Явно вече се търкаляме къмъ пропастьта. Стойте, гдѣ бързаме? Излѣзохме вече отъ правия пътъ. Това не е напрѣдъкъ. Дѣйствително, вървимъ напрѣдъ, нъ насрѣща ни се дигатъ камъни, скали. Лоштво нѣщо е маймунството. Маймуната, която иска да подражи на бръснарътъ, сама се поврежда.

А дълъ и жената е доволна отъ направлението, което се даде на възпитанието ъ? Кога ли повече ъ омръзнѣ: прѣзъ сегашния ѣ животъ или прѣзъ она прѣди шейсетъ години? Нийдѣ, както въ Парижъ, не чухъ жена да вика: oh! que je m'ennuie! mon Dieu, que je m'ennuie (о! колко ми омръзнѣ! Боже мой, колко ми омръзнѣ!) Тѣ привикнахъ вече на по-реднитѣ наслаждания, и щомъ единъ часъ прѣстанжтъ тѣ, притѣняватъ се. Баба ми, напротивъ, която цѣли шестъ дни на седмицата работеше въ къщи, а чакаше само една недѣля или единъ прадникъ, да се облѣче съ празнични дрѣхы и да излѣзе отъ къщи за въ църква или расходка — на и каква расходка! — се наслаждаваше съ по-голѣмо удоволствие, отколкото госпожитѣ сега, които всѣки день излизатъ на расходка, на посѣщения и пр. пр.

Е? кога ли бѣше жената по-блаженна? Тогава ли, когато тя сама се грижеше за дома си, или сега, когато тѣзи грижа е възложена на двама или трима слуги?

Истина е, че и тогава бабитѣ ни като сѣдѣхъ, слѣдъ свършването домашнитѣ работи, да си отпочинжтъ, въздишахъ. Тѣзи въздишка обаче бѣше въздишка благословена, въздишка на ис-

пълнена длъжностъ и на удоволствие, че чрѣзъ труда ѣ всичко въ къщи е наредено добрѣ. А сега...

Сега охъ! значи нерасположение, неприятность, която обзема жената, щомъ нѣма, съ какво да се весели, болѣсть, която никакъ не се ицѣрява отъ eau de Cologne, що ѣ дава слугинята да подуши.

Стойте прочее, недѣйте бърза! Старецътъ каза: «никога на тоя свѣтъ нѣма да се научжтъ да стожтъ». Нека ний поне опитае да се спремъ, догдѣто е още врѣме! . . . Т.

Балтъ.

Януарий и Февруарий мѣсеци твърдѣ сираведливо можжтъ да се нарежжтъ: мѣсецитѣ на баловетѣ.

Балъ! Дума, моято възбужда безбройни и различни чувства.

Бала ний първомъ ще разгледае откъмъ здравозловната му страна, а послѣ ще дадемъ на читателжитѣ си нѣколко правила, които съставляватъ, тѣй да кажемъ, законодателството на бала.

И тѣй първо смѣло казваме, че *балтъ е нуженъ и задължителенъ за женитѣ*.

Туй нѣщо ще се види като прѣувеличено може би на онѣзи, които за само прѣимущество и право на женитѣ считатъ готвачнитѣ знания. Нъ за насъ това е безразлично: ний ще развиемъ миѣнието си и ще го докажемъ, безъ да прибѣгнемъ до нѣкои научни теории, както е направила вече това Г-жа Laura Gelbert въ Парижъ, отъ естеството на самия прѣдметъ.

Балтъ е нуженъ за женитѣ защото той е главната гимнастика на женитѣ. Тая гимнастика прѣдпазва ни отъ истрѣбителнитѣ за здравнето послѣдствия на домашния животъ, който криворазбранната цивилизация ни налага.

Жената по нашитѣ мѣста увѣхва, остарява отъ мекушавость, защото не се движи и не излиза нито на расходка, освѣнъ само въ Недѣля, и то рѣдко.

Какъ прочее жената да избѣгне мекушавостьта и неподвижнотьта, ако не съ танцуваннето? А подиръ 5 или 10 минутно танцуване виждете, какъ блѣднитѣ имъ бузи се зачервяватъ, какъ блѣлитѣ и увѣхналитѣ имъ устни ставатъ като черешы червени, какъ хлороанемический въобще шаръ бѣга далечъ отъ нѣжното

и хубавото лице на жената! И стомахътъ имъ тутакси протестира: благотворителенъ и спасителенъ гладъ наслѣдва вѣчния наситъ.

Затова нека учредимъ балове за чедата си и за самитъ насъ. Нѣ колкото благотворителенъ и спасителенъ е балътъ прѣзъ деня, толкозъ повредителни послѣдствия има той прѣзъ нощта подъ развалення отъ свѣтлината на ламбитъ или свѣщитъ въздухъ; колкото благотворителенъ е балътъ за жената или момата, облѣчена просто, толкозъ вредителенъ е за опѣзи, на които етикетътъ налага да носѣтъ богати дрѣхы и твърди дълги рокли, що дигатъ облаци прахъ. Колкото е той благотворителенъ за играчнтъ и играчнтѣ, когато не злоупотрѣбаватъ съ силитъ си, толкозъ повредителенъ е, ако съ часове се въртъжтъ, понеже подлежатъ на разни сърдечни болѣсти, главоболня, повръщания и др. п.

Особенно опасни сж високитъ пети, защото тѣ иматъ много лошѣви послѣдствия за женския организмъ.

Понеже обаче убѣдени сме, че въпрѣки горѣизложеното, много Госпожи и Госпожици ще танцуватъ нощъ, тежко облѣчени и стѣснени отъ корсета, молимъ ги, за доброто на здравнето имъ, да се прѣдпазватъ поне отъ атмосфернитъ промѣнявания и да не уталожаватъ жаждата си съ студени пития, когато сж испотени, а да се удовлетворяватъ съ една чаша чай, кафе, лимбюръ. Нека оставятъ най-послѣ единъ промежуткъ отъ 2—3 часа между вечерята и бала, за да се не бърка на правилното смиланне, отъ което зависи благосъстоянието и здравнето на тѣлото.

А какъ влизате въ бала, Госпожи мои?

Странно питанне дѣйствително, нѣ и важно. Не стига да влѣзете въ салона, придружена отъ мъжа си или домакина. Обърнете, моля, внимание върху туй нѣщо, което Ви онегорява една приятна или неприятна вечеръ.

Ако сте тънка и висока, то влѣзте въ салона подиръ друга още по-тънка отъ васъ; ако сте дебела, то—подиръ по-дебела отъ васъ. — Ако сте руса, то влѣзте подиръ черноока и обратно. Ако облѣклото Ви е просто, то влѣзте подиръ госпожа, която носи рокля отъ тъменъ шаръ. — Пазѣте се особенно, да не влизате тутакси подиръ една жена, която е много хубава и облѣчена богато. Недѣйте забравя, че звѣздитъ отъ първа величина зачерняватъ съ-

всѣмъ околнитъ си звѣзди; затова оставѣте да прѣмине произведеното отъ влизанieto на една красавица впечатление, та послѣ влѣзте.

Нека сега пристѣпимъ къмъ главнитъ правила на бала.

Въ баловетъ собствено, а не въ концертитъ и фамилиарнитъ вечеринки, госпожицитъ и младитъ госпожи трѣбва да носѣтъ рокля съ отворенъ шаръ.

Поканитъ се распрачатъ точно 8 дена прѣди бала, за да иматъ врѣме господаитъ да се приготвятъ. Домакинтъ трѣбва да обърне особенно внимание на музиката, за да бжде тя добра. Ако балътъ се продължи повече отъ полунощъ, то неизбѣжна е вечерята на часа 1 или 2 сл. полунощъ, състояща се обикновено отъ студени ястия или Sandwich. До полунощъ черпѣте гоститъ Ви съ чай и галети, ромъ или млѣко, а отъ врѣме на врѣме съ вишнани, сомади, сладка. Никакъ се не позволява да си държите гоститъ до 1 ч. сл. полунощъ, безъ да ги черпите съ нѣщо.

Майката, която придружава млади дѣщери, винаги трѣбва да носи рокля отъ тъменъ шаръ. Господаитъ танцуватъ съ ония Господа, които имъ сж прѣдставени. Отъ това правило трѣбва да се прави исключение за военнитъ.

Никоя не трѣбва да отрѣче отъ да танцува съ прѣдставения ѝ кавалеръ; ако направи това, то и съ други не трѣбва да танцува. Момитъ, слѣдъ всѣка игра, длъжни сж да се връщатъ при майкитъ си, а никога да не отиватъ съ кавалеритъ по буфетата или другитъ стаи. Никого момата не може да танцува три пѣти наредъ съ сжщия кавалеръ сжщата игра. При всѣки салонъ трѣбва да има и единъ кабинетъ за женитъ, гдѣто стои шивачката и момата намира огледало, леванти, вода сапунъ и др. п.; нѣколко посѣщения отъ врѣме на врѣме въ тѣзи стая сж потрѣбни, мислимъ. Прѣдпазвайте се да не критикувате никоя, никого и нищо въ бала.

Една недѣля слѣдъ бала поканенитъ длъжни сж да посѣтятъ домакинята.

Жената.

Стига само да хвърлимъ единъ погледъ на историята, ако искаме да се убѣдимъ, че за цивилизацията на единъ народъ можемъ да сждимъ отъ нравственитъ и гражданскитъ права, съ които

се ползватъ женитѣ у него. Колкото едно общество се развива, толкова и жената тамъ се оцѣнява и почита, тъй щото нейното положение, въ неѣж може да служи, като мѣрка на цивилизацията му. Може единъ народъ да е бѣденъ, да се намира подъ чуждо иго, въ пакъ да е цивилизованъ; не може обаче да се счита по никой начинъ цивилизованъ, ако половината отъ чловѣческия родъ не взема участие въ общественния животъ.

Значи, че въ всѣко племе, гдѣто жената е изолирана отъ обществото, затворена въ харемитѣ или въ гинекеитѣ, безъ да знае нищо за положението на отечеството си и чловѣчеството, свободния и автономния напредѣкъ е невъзможенъ. Такива народи осѣдени сѣ да се сѣбятъ съ други и да се изгубятъ; тѣ трѣбва добръ да знайтъ, че обществото само тогава е прогресивно когато участието на жената е чувствително, когато жената поне косвенно влияе на законодателството, нравитѣ и принципитѣ му. Ако цивилизацията има за цѣль унищожаванieto силата на по-силния, то това се дължи на жената.

При дивото положение на народитѣ силата царува съ всичката си дѣйствителностъ; у тѣхъ мѣжътъ владѣе съ абсолютна господарственностъ. Мѣжътъ е въорѣженъ или, по-добрь, носи като оръжие естественната си сила, а жената заема мѣсто на добитѣкъ. Мѣжътъ, излиза на ловъ воюва, обранява се, освобождава, командува, раз, дава правосъдието. Това диво положение безсмыслино е най-долното положение на чловѣчеството. Колко народи и колко племена сѣ огаснали въ това диво положение, безъ да излѣзатъ на явѣ.

Причината на първата революционна стѣпка противъ силата на по-силния е варварството. Женския елементъ отъ тогава заема едно положение въ обществото, а влиянието ѣ става чувствително. Мѣжътъ, като чувствува нѣкакъ дължимата къмъ хубостта почитъ, почва да ѣ гади. Тогива се учрѣдяватъ закони, постановяватъ се права, които протектиратъ жената поне като съпруга и майка.

Царството на правото на по-силния прѣстанало вече да упражнява въ свѣта абсолютна господарственностъ. Чловѣчеството върви къмъ напредѣкъ. На всѣкъ гдѣто чловѣкъ подбуденъ отъ естеството, почвата, климата съумѣлъ да почувствува влиянието на прѣкрасното, цивили-

зацията цѣвнѣла. Чрѣзъ обожаванieto на прѣкрасното жената можала да повлияе надъ гения на старитѣ гърци; но и тамъ влиянието на жената било непосредствено.

Чловѣчеството настоявало всѣкога да върви на единъ само кракъ, да гледа, съ едно око, когато естеството му подарило двѣ нозѣ, за да върви напредъ, двѣ очи, за да съзира цѣлѣта и обгражда хоризонта си.

Сѣществувала ли чловѣческа история? История на мѣжа, трѣбваше да кажѣ. Защото, какво съдържа историята? Сражения, клания, кръвопролития, угнетения, несправедливости, прѣдателства, бесполезни революции, изборничества, бунтовничества и мизерни противодѣйствия, а всрѣдъ всичко тѣхъ нѣкои свѣтли лѣчи, вдъхнувани отъ обичъ, прѣданностъ милосърдие, бащинна любовъ, благостъ и въобще отъ чувства, що винаги намиратъ прибѣжище и обожаванie у жената, която обаче не играе никакъ почти роля въ историята.

Казватъ ни, че за жената едва ли се говори въ историята и това иматъ за аргументъ противъ насъ. Отгѣтственото ѣ отъ историята се равнява съ дипломъ на неспособностъ.

Не искаме да се похвалимъ, че нѣкои велики женски личности сѣ послужили на чловѣчеството като стѣпала по пъти на напредѣкъ, за да покажемъ, че мѣжътъ не билъ самъ, при, заминуването си отъ тамъ.

Признаваме, че жената едва сѣществувала въ историята и тъкмо тука е извършено прѣстѣпленieto отъ по-силния, на когато едностранчивото и изключителното до днесъ царствувание не отстапило на женския елементъ, освѣтъ единъ ничтоженъ постъ.

Когато обществото се намирало още въ пелени или се е образувало още, мѣчно било да се опрѣдѣлятъ общественитѣ женски дѣйствия и играната отъ неѣж кодъ сѣнка роль, която съвсѣмъ малко мѣсто завзела въ страницитѣ на историята. Въ нужно е, да ни се позволи да питаме, дълги въ общественния организмъ, какъвто той е днесъ, не трѣбва щото общественитѣ служби да се раздѣлятъ на двѣ голѣми отдѣла? Съ една рѣчь. нѣма ли въ чловѣчеството, взето въкупомъ, органи мѣжки и ограни женски? Та и тѣзи разлика не трѣбва ли да сѣществувала въ всѣко общество, въ всѣки купъ простъ или сложенъ, въ нѣкое племе напредъ или въ нѣкой народъ?

Да се не заблудяваме: тукъ е въпросътъ.

Ако има дѣйствително въ обществото, гражданството, стопанството, искусството служби, подобающи на жената, то женитѣ трѣбва да се считатъ на равно съ мъжетѣ общественни личности.

Слѣдователно тѣ нема да получатъ достойнството си отъ мъжа, както нулата получава стойностъ отъ прѣдната си значуща цифра. Тѣ ще иматъ официозностъ не само въ семейството, нъ и по право и *ipso facto* ще бѣждатъ членове на гражданското общество.

Щомъ прѣстане веднѣжъ жената да се счита изключително въ отражително положение или пасивна прѣмприемчивостъ, по обыкновенното изражение на женскитѣ непріятели, то ще се признае тя като дѣятелностъ, свободна, благотѣлна и автономна сила; а отъ туй ще произлѣзе и оннцожението на въпроса по равенството или неравенството. Когато жената се провъзгласи за по-горни отъ мъжа по свойственнитѣ на пола си служби, както мъжътъ може да е по-горенъ отъ неѣ по свойственнитѣ си служби, нѣма вече да сѣществува между тѣхъ другъ въпросъ, освѣнъ въпросътъ на служебното равенство.

(Слѣдва).

Бѣдний вечеръ.

Кой е празникътъ, който събира вснѣкитѣ членове на семейството въ едно, разваля спокойствието на старитѣ и отдава на малкитѣ правото да стоѣтъ будни по късно отъ деветъ часа вечеръ, та да се зачипѣтъ къмъ голѣмитѣ, да се уравнижѣтъ съ тѣхъ, а и да бѣждатъ по нѣкога героитѣ на вечерята.

Той е бѣдний вечеръ. Дѣйствително тоя празникъ на трогва, Момъцитѣ, които прѣзъ неѣжъ вечеръ сѣ далечъ отъ бащиното огнище, по чужбина, усѣщатъ, че имъ тѣжи нѣщо въ сърдцето, защото тъкмо тогава може би, когато тѣ въ къшето на нѣкое кафене четѣтъ дневнитѣ новини, кѣщнитѣ му сѣ въ движение, мѣстото му при трапезата е праздно и парчето отъ *Питата* туря се прѣдъ него, като се произнася името му отъ по-малкия братъ съ надлѣжната официалностъ.

Женитѣ по-рѣдко отсѣтствуватъ отъ такива фамилиарни празници, защото малко сѣ онѣзи, които отиватъ да се учѣтъ въ странство.

Учителката само, тоя апостолъ и прѣобразователь на душата и духа, има злощастнето да не присѣтствува въ такивото семейни веселби; а най-паче, когато злата честь ѣ хвърли въ нѣкое негостолѣбиво мѣсто. Тя сама, 19 год. мома, стои въ студената и голата си отъ всѣкакви мобили стая, прѣнася се чрѣзъ фантазията си верѣдъ семейството и горѣщи сѣззи тегѣтъ. по червенитѣ ѣ бузи, догдѣто въ сѣщо врѣме лицето ѣ се показва засмѣно. Душата и духътъ ѣ хвърчѣтъ около трапезата на семейството си. Безсвѣстно тя произнася имената на родителитѣ, сестритѣ, братията и пріятелиѣ си. Оставѣте ѣ прочее въ туй положение и обѣрнѣте внимание въ исторіята на бѣдния вечеръ.

Питата, която правимъ изключително за тоя вечеръ, означава царска пита; а за царѣе се считатъ Влѣхвитѣ, които се поклонили на новородения Иисусъ и го провъзгласили Царъ надъ царѣтѣ. Тия влѣхви, както ни е извѣстно, се явили точно верѣдъ ноцъ, като показвали съ тоягитѣ си звѣздата, която ги завела до яхжра, гдѣто се бѣ родилъ нашій Спасителъ. Малката златна монета, която се туря въ питата, означава звѣздата. Питата пѣкъ означава тѣлото на Иисуса, съ което, като съ своето причастение, вснѣкитѣ кѣщни се причастяваме, безъ изключението и на единъ просякъ, който, по единъ нашъ старъ обичай, стоялъ до вратата, за да получи частъта си. Питата обыкновенно рѣжи по-старий въ семейството, а едно малко дѣте стои на единъ столъ и раздава парчетата, като извиква името на всѣкого. Първото парче е на Бога, т. е. на просяка, който стои на вратата. Който намѣри парата, счита се за *царъ* на празника и за него се вѣрва, че ще бѣде щастливъ и др. и.

Кое е прилично а кое не.

Намираме се въ сезона на баловѣтъ и вечеринкитѣ; за това нужно е да кажемъ, кое е прилично, а кое не въ такива събрания.

Не венѣжъ сме срѣщали млади господиновци, които туку-що се научили, кой знае кѣдѣ, да се въртѣтъ съ дамѣтъ, грабватъ недилкатно нѣжнитѣ господжици или нѣкоя благородна господжа и почватъ да се въртѣтъ. Тѣ мислѣтъ, че е достаточно да знаѣтъ да се въртѣтъ, а на другитѣ етикедни не обрѣщатъ внимание, като

че се намиратъ въ танцовално училище. И тъй често стискатъ чръзмѣрно ржката на дамата си, доближаватъ гърдитѣ си до нейнитѣ и пр. Други пъкъ танцуватъ до уморяване съ една и съща дама, когато никакъ не е прилично да се обходи салона по-вече отъ два пжти. Сжщо никакъ не е прилично дамнитѣ да показватъ прѣдпочтение къмъ единия или другия кавалеръ. Да не се разговарятъ съ кавалеритѣ интимно, нъ да отговарятъ само лаконически на запитванията имъ. Да не се посмиватъ или подиграватъ съ неопитнитѣ танцьори. Да не отричатъ отъ да танцуватъ съ нѣкого; ако ли направяжатъ това, то нека отнажатъ благородно, като се оправдаватъ, че сж ангажирани отъ другиго.

Никой пътъ млада вдовица или жена, на която мжжътъ отсѣтствува, не дава вечеринки или балове. Нито пъкъ приема такива, покани, освѣнъ отъ роднинитѣ или много близкитѣ си; нъ и тогава не танцува. Съ една рѣчь млада жена или мома не приема посѣщения отъ младитѣ приятели на съпруга или баща си, когато тѣ отсѣтствуватъ, освѣнъ ако присѣтствува тамъ майката, свекървата или омжжената сестра на съпруга ѝ. Ако се принуди да приеме нѣкое такова посѣщение, то никога не го продължава по-вече отъ десетъ минути.

с.

ПОДЛИСТНИКЪ 2)

Любовь ли или приateľство?

РАСКАЗЪ

(Продължение.)

— Прѣдъ госпожата Ви неможъ да засвидѣтелствувамъ нищо, казалъ съ засмивка подполковникътъ. Освѣнъ туй да не сте си помислилъ, че сме врѣстници?

— А, хитрий человекѣ! казалъ полковникътъ и продължилъ. При тия си любовни историйки и младешки прогулвания имашъ тогава една приятелка. Бѣхме съсѣди съ неѣж отъ дѣтнество още, та бѣхме се възпитали заедно. Когато се учехъ, въ военното училище, тя ми пращаше скришно прѣзъ първитѣ години разни сладка, а послѣ тютюнъ и романи. Когато ни се даваше отпускъ, първата ми грижа бѣше да отидж при Виргиния — името ѝ не бѣше тѣй, нъ азъ ѣж бѣхъ прѣ-

Разни.

«Съединението на живописци и скултори жени» въ Парижъ подало прошение до французската камара съ просба, щото женитѣ да бжджтъ приети въ художественнитѣ школи, както и мжжетѣ. Прѣзъ 1878 г. подобно едно прошение бѣ подадено до Директора на рѣчената школа, нъ бѣ останжло безъ послѣдствие; тоя пътъ обаче има се надѣжда да сполучжтъ женитѣ, защото парижский вѣстникъ «le Temps» говори за въ полза на женитѣ, като поддържа, че мжжетѣ постепенно ще се принуджтъ да приематъ женитѣ въ конкурсъ и по други клонове на науката и че отъ това не само нравственостъта не се поврежда, нъ и се печели даже семейното достолѣние. Донисникътъ най-послѣ прибавя, че не може да си разясни отричанието за приемането женитѣ въ художественнитѣ школи.

Рецепти за ястия.

Малцина сж овѣзи, които знажтъ, какъ се варижтъ добрѣ яйцата; за това не ще бжде излишно да спомѣнемъ способа за варението ровки яйца. Въ тенжерето наливаме толкова чаени чаши вода, колкото имаме прѣдъ видъ да сваримъ яйца. Туряме го на огъня и, когато водата закипи, пускаме въ неѣж яйцата, по възможность едновременно. Слѣдъ това сиемаме го отъ огъня и оставяме на страна, за да истне постепенно водата, та тогава изваждаме яйцата. По този способъ се сваряватъ яйцата равномѣрно и биватъ ровки, по необходимо е само да се спускжтъ въ кипящата вода изъ единъ пътъ.

Филето. Филето се готви по слѣдующий начинъ. Земѣте едно

именувалъ тѣй, защото прѣзъ дѣтнискитѣ си години четохме скритомъ единъ расказъ, въ който героинята се наричаше Виргиния. Отнахъ прочее при Виргиния си и при неѣж прѣкарвахъ съ удовоствие свободнитѣ си часове.

Така сѣ минжжх дѣтнискитѣ ми години. Ако се намирахъ подъ наказание, Виргиния първа ми пращаше утѣшително писмо. Когато бѣхъ меланхоличенъ и печаленъ, Виргиния първа го разбираше и ме питаше, какво имамъ. Когато бѣхъ боленъ, тя първа се намиралаше до леглото ми. Помнѣж даже, че, когато бѣхъ въ послѣдния классъ на училището, бѣхъ изгубилъ запискитѣ по уроцитѣ си, защото повечето отъ тѣхъ учехме безъ учебникъ; щомъ Виргиния се научи за туй ми неприятно положение, поиска скришно тетрадитѣ на одного отъ монтѣ съученици, работи цѣла седмица дене и ноще, прѣписа ги и ми испрати.

— Че тогава тя Ва обичаше, извикала Райна.

— При всичко туй обаче не ме обичаше, казалъ съ усмивка полковникътъ. Тя ми бѣше просто приятелка. Сърдцето ѝ бѣше расположено ту къмъ одного, ту къмъ другиго отъ монтѣ съ-

кравешко филе, пробийте го по разни направления и вкарайте въ него свинска масъ. Така го оставете 24 часа въ единъ съждъ, гдѣто прѣдварително трѣбва да турите дървено масло, пиперъ, солъ, дафинови листове и една или двѣ глави лукъ нарѣзан и. На другия день извадете го отъ тая салца, турѣте съ достатъчно масло на сръденъ огънь и турѣте да се опече по-лека. Когато го рѣжете, не трѣбва да има кръвъ, нито пакъ да се опече много. Мнозина, вмѣсто дървено масло, за първата салца, употребяватъ одеть.

Свѣти.

Какъ месото ври скоро. Турѣте въ съжда, гдѣто ври месото едно парче стъкло, напр. отъ счупена чаша. Месото ще бѣде готово единъ часъ по-рано отъ обикновенното врѣме.

— *Какъ отстраняваме лошвата миризма отъ бачвицѣ.* Омийте бачвицѣ съ растворъ отъ единъ килогр. варъ (киречъ) и 15 литри вода.

— *Какъ се чистѣятъ джамоветѣ и огледалата.* Омийте ги съ растворъ отъ тебеширъ и равни или вода съ синило (което употребяватъ за правне). Огледалата трѣбва да се триятъ внимателно, за да не изгубятъ лъскавината си. При това трѣбва да прѣдпазваме позлатенитѣ рамки отъ влагата.

Домашна медицина.

Общо правило. По добръ е да оставяме болния въ спокойствие, отколкото да употребяваме каквито и да сж лѣкарства, безъ да познаваме нито болѣстѣта, нито дѣйствието на лѣкарството. За всѣки случай прочее трѣбва да привикваме лѣкаря; отлаганнето на привикване лѣкаря има обикновенно лошви послѣдствия, догдѣто съ свосврѣменното му привикване леката болѣстъ тутакси се изцѣрва, а на тежкитѣ болѣсти се ограничаватъ послѣдствията. При това

врѣстници, а на мене исказваше само желанията си, чувствата си, както и азъ исказвахъ ней свонѣ си. При това обаче нито азъ, нито тя усѣцахме ни най-малката ревностъ, та тѣй вървѣше работата дълго врѣме. Азъ бѣхъ ѣжъ позналъ и оцѣнилъ толкозъ добръ, бѣхъ изучилъ сърдцето ѣ така, щото сърдечно блаженствувахъ оногава, който щѣше да се ожени за неѣ, а при все това никога не ми дохождаше на ума, че този човѣкъ, ако искахъ, можехъ да бѣджъ азъ.

— Госпожица Виргиния бѣше, види се, грозна, прѣкъснала пакъ неоправимата Райна.

— Хубава, като ангелъ. Една лека блѣднявость на лицето придаваше ѣ особенна симпатичность и грациозность, косата ѣ бѣше черна, а веждитѣ и очитѣ ѣ . . . а! не съмъ видѣлъ прѣвъ живота си другъ пѣтъ такива.

Полковникътъ се спрѣлъ тукъ малко, за да запали цигарата си. Всички присѣтствующи на вечеринката бѣхъ се приближили до него и слушали историйката му. Той билъ внаги сладкодуменъ и кроткъ, нѣ днесъ описвалъ работитѣ съ такъва юнашеска живость, щото помислилъ би

винаги трѣбва да непослѣдваме разнитѣ и често-противоположни свѣти на познатитѣ ни, които, въ готовностьта си да ни услужатъ, могатъ да ни причинѣтъ голѣми злини.

Домашната медицина не е наука, нито пѣкъ може да достигне познанията на единъ лѣкарь. Наблюдателностьта обаче, практиката, обичѣта и желанието ни да помогнемъ на болния даватъ ни възможность да употребяваме често нѣкои лесни лѣкарства, що могатъ да прѣпятствуватъ въ напрѣданнето на болѣстѣта и да отраничатъ неприятнитѣ послѣдствия отъ удари, падания и др. п., които може да станѣтъ по-лошви, ако дочакаме идването на закѣснѣлия вече лѣкарь.

Затова, както вече се видѣ отъ първия брой на списанието ни, ний отворихме особена колонка подъ надписъ: «Домашна медицина» и ще даваме въ свѣтѣ брой свѣти за направата и употребление на нѣкои лѣкарства, които съставяватъ малката домашна аптека.

Извѣстия.

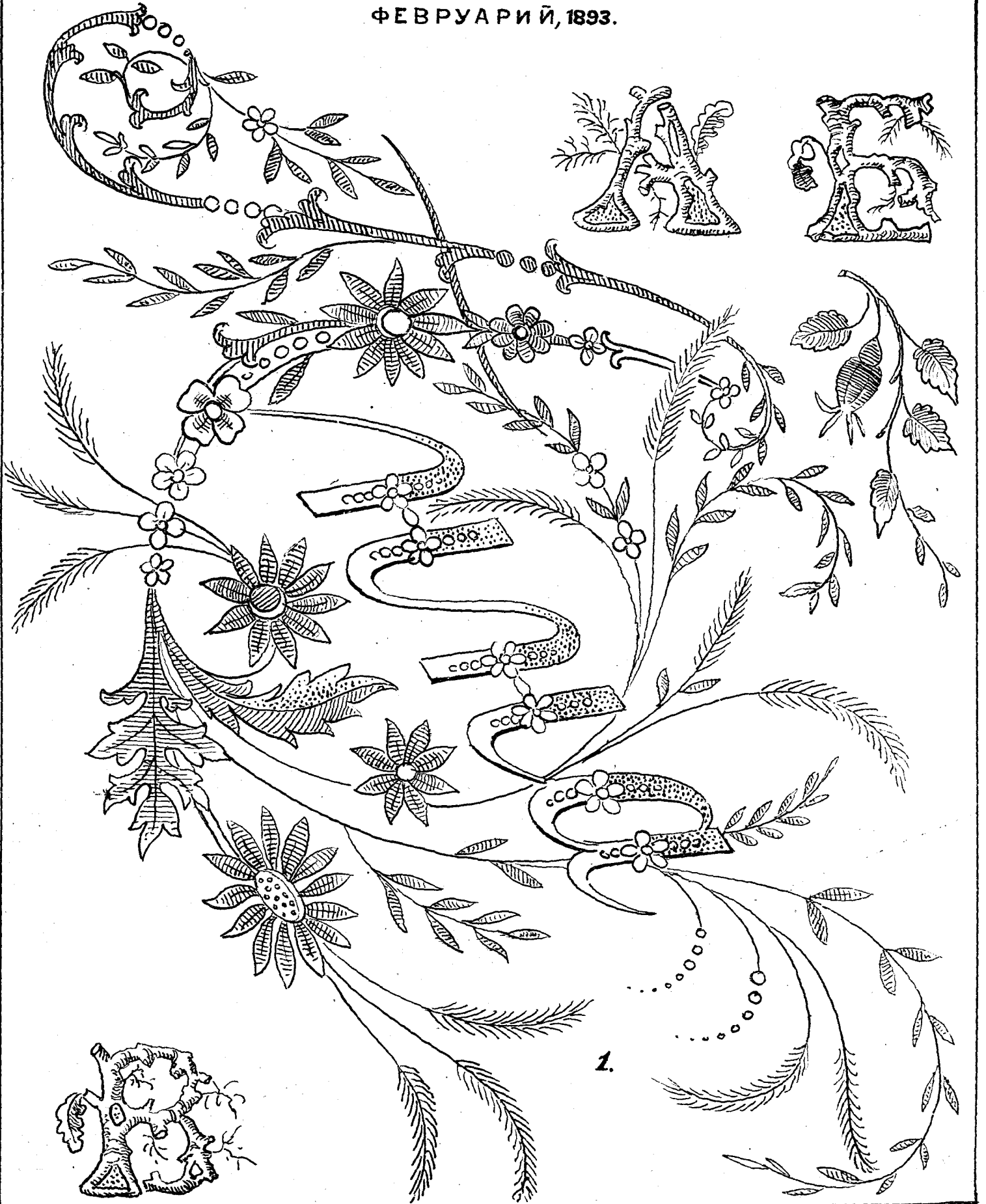
1. Първий и вторий броеве се испрачатъ до всичкитѣ даромъ; а отъ третия брой напослѣ списанието ни се испраща само до ония, които ни сж явили или ще явятъ, че го приематъ и се записватъ абонати.

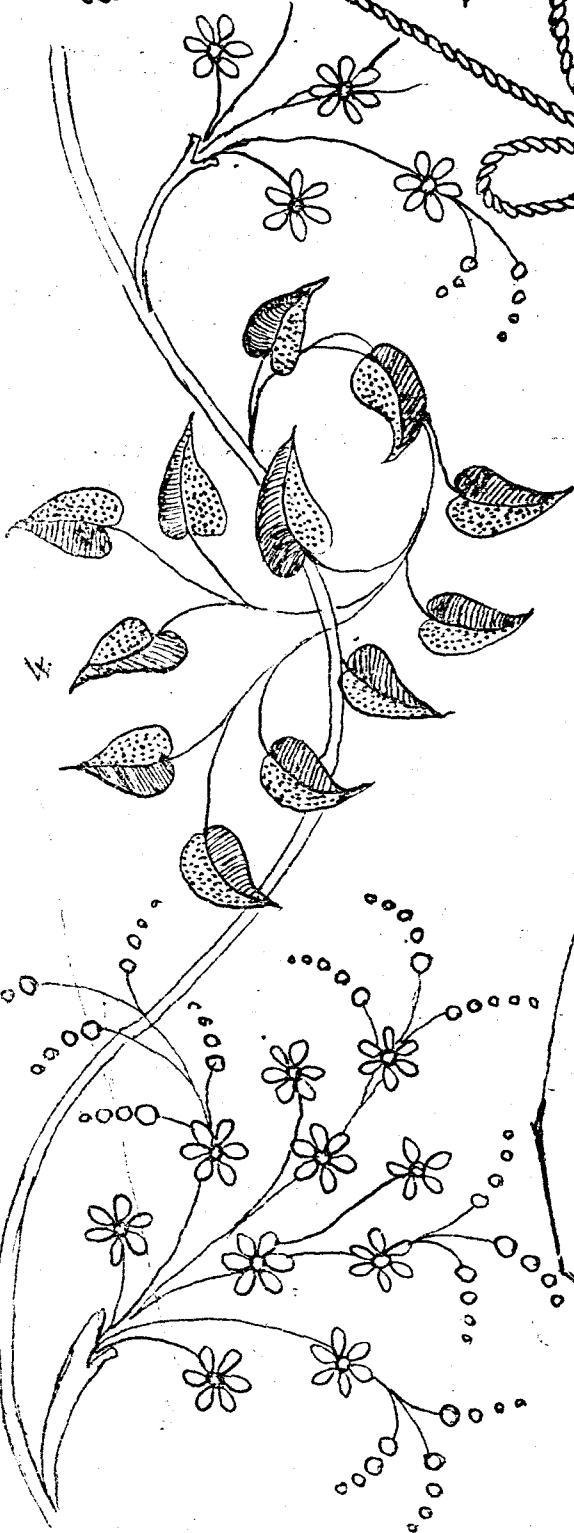
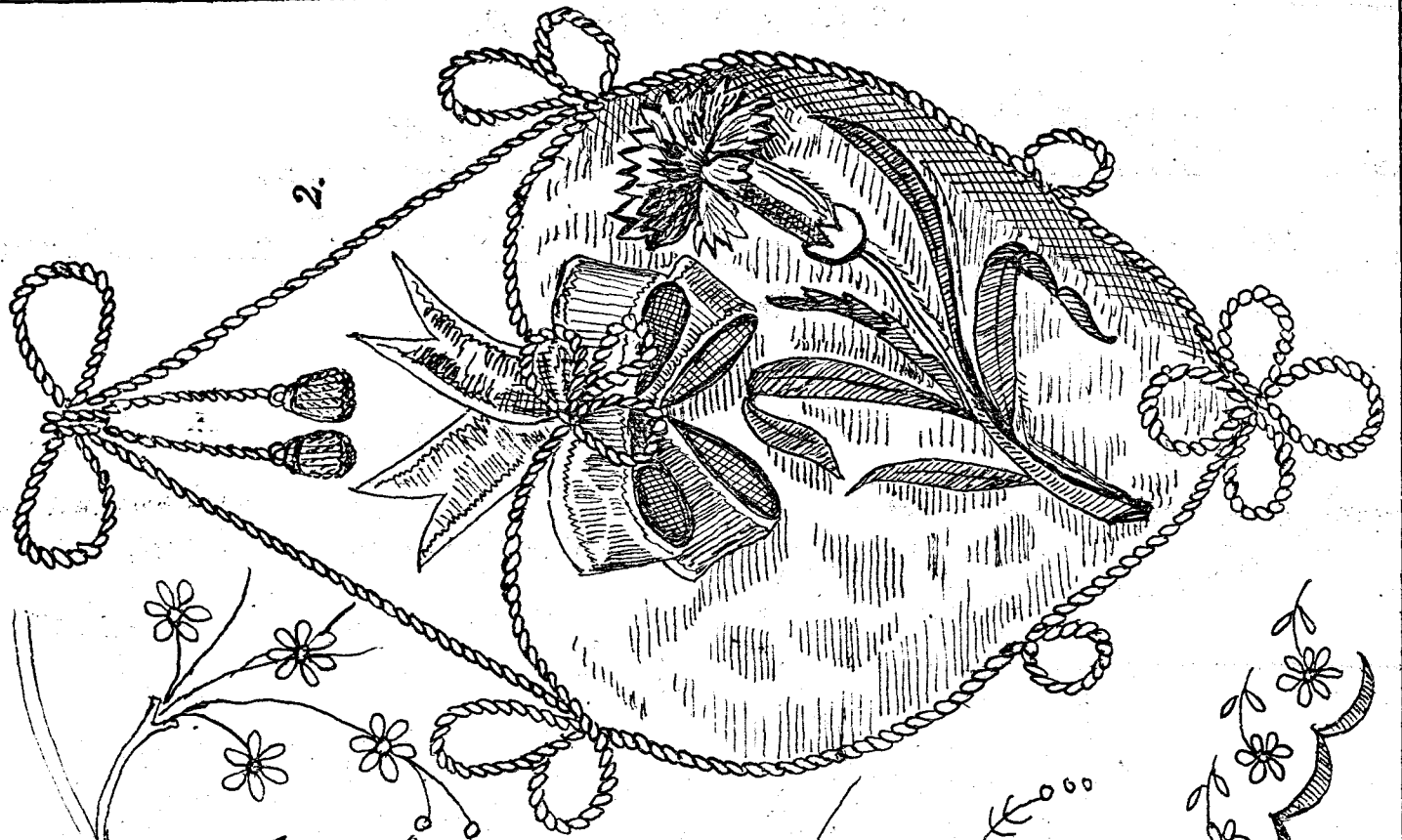
2. Умоляватъ се всички ония, до които сме испратили покани за записване абонати, да ни ги възврънатъ, колкото е възможно по-скоро.

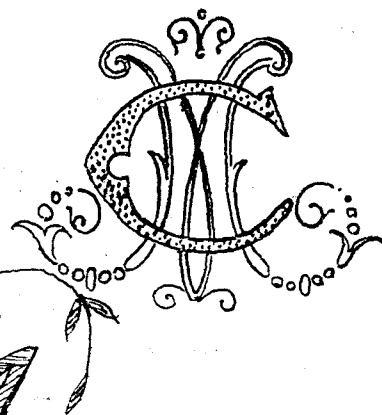
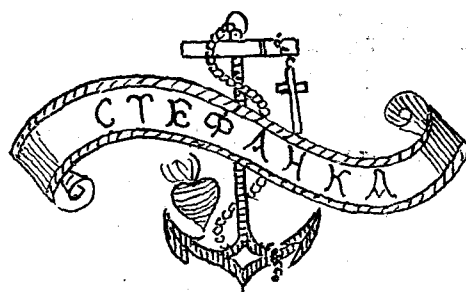
нѣкой, че туй въспоминание го завлекло сръдѣ ония честити врѣмена на младостьта, отъ които бѣ избралъ туй цвѣтѣе на любовѣта.

— Виргиния бѣше тогава влюбена, захванжлъ изново полковникътъ, въ одного отъ коллегитѣ ми, азъ пѣкъ страшно любяхъ една гордѣлива русса, та исказвахъ на Виргиния впечатленията си, като искахъ отъ неѣ много пѣти и свѣти. Нѣ първата грижа и вѣчна мисль въ живота ми бѣше Виргининото щастие. Толкозъ много ѣ обичахъ — като приятелка винаги, госпожице Райно, — щото можехъ до пожъртувамъ за неѣ и живота и бѣджцето си, а даже и самата си любовь, стига да съмъ билъ знаѣлъ, че туй можеше да спомогне на щастнето ѣ. Не бѣше обаче възможно да се влюбѣ въ неѣ: обичахъ ѣ като сестра. По нѣкога сърдцето ми силно тупаше, когато се намирахъ при неѣ, нѣ достатѣчно бѣше да ѣ изгледамъ въ очитѣ и въ погледа ѣ, пѣленъ съ ангелска сладость, за да ми се възвѣрне братското почитание къмъ сестра. (Слѣдва)

ФЕВРУАРИЙ, 1893.

5.

